ΜΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ ΕΡΕΥΝΑ

ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

(Τὶ ἀπαντοῦν οἱ Γάλλοι λόγιοι)

1) Ποιὸ ὑπῆρξε τὸ πειὸ ἀγαπημένο σας βιβλίο :
2) Ποιὸ βιβλίο σᾶς ἔκαμε μεγαλείτερη ἐντύπωσι ὅταν εἰσαστε 14 ἕως 17 ἐτῶν ;
3) Καὶ ποιο ε νε τὸ βιβλίο ποὺ θ' ἀφήνατε στὰ χέρια τοῦ παιδιοῦ σας, βέβαιοι πῶς θὰ τὸ ὠφελήσῃ :...

Αὐτὲς εἶνε ἡ ἐρωτήσεις ποὺ ἔθεσε τελευταίως ἕνα παριζιάνικο περιοδικὸ στοὺς γνωστοὺς καὶ στὰς γνωστὰς συγγραφεῖς, Ἀνρὺ Λαβεντὰν τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας, Γκυστὰβ Ζοφρουᾶ, πρόεδρον τῆς Ἀκαδημίας Γκονκούρ, Μ. Ρονὺ καὶ Ντεκαβ, τῆς Ἀκαδ. Γκονκούρ, Πιὲρ Μιλ, Ἀνρὺ Ντυβερνουᾶ, Πιὲρ Βαλντὰν, Πὼλ Μπονκούρ, καὶ τὰς κυρίας, Γκαμπριὲλ Ρεβάλ, Κολὲτ Ὑβὲρ, Ἔλεν Βακαρέσκο Λουσὺ Ντελαρὺ-Μαντρής, καὶ Ζὺπ.

Οἱ συγγραφεῖς ἀπήντησαν στὰ ἐρωτήματα αὐτὰ μὲ ἐξαιρετικὴν προθυμίαν. Πρῶτος ὁ **Ἀνρὺ Λαβεντὰν** *ἔδωσε τὴν ἑξῆς ἀπάντησιν :*

— «Μὲ ρωτᾶτε ποιὸ εἶνε τὸ ἀγαπημένο βιβλίο τῆς νεότητός μου ; Ὁμολογῶ ὅτι ἀγάπησα, μὲ τὸ ἴδιο πάθος, ὅσα βιβλία ἔπεσαν στὰ χέρια μου ! Ἄλλωστε κανεὶς δὲν ξέρει ποῦ ἀρχίζει καὶ ποὺ τελειώνει ἡ νεότης...

»Μολαταῦτα τὸ πρῶτο βιβλίο ποὺ μὲ συνεκίνησε πολὺ βαθειὰ ἦταν τὸ πολύχροτο μυθιστόρημα τοῦ Πὼλ Φεβάλ : «Τὸ δρᾶμα τῆς νεότητος». Τί περιπέτειες καὶ τί ἥρωες ! Δὲν μοῦκανε καρδιὰ νὰ τὸ ἀφίσω ἀπὸ τὰ χέρια !... Τὸ βιβλίο αὐτὸ μὲ ἔκαμε νὰ χύσω θερμὰ δάκρυα σὲ ἡλικία 15 ἐτῶν...

»Θέλετε τώρα νὰ σᾶς πῶ καὶ ποιὰ βιβλία θὰ ἔδινα νὰ διαβάσῃ ἕνα παιδὶ αὐτῆς τῆς ἡλικίας ! Νὰ σᾶς πῶ τὴν ἀλήθεια, διστάζω. Πάντως πρῶτα ἀπ' ὅλα θὰ ἐλάμβανα ὑπ' ὄψιν μου τὸν χαρακτῆρα καὶ τὰ γοῦστα τοῦ παιδιοῦ, στὸ ὁποῖο θἄδινα ἕνα βιβλίο νὰ διαβάσῃ...»

Ἰδοὺ τώρα καὶ ἡ ἀπάντησις τοῦ κ. **Γκυστὰβ Ζοφρουᾶ** *προέδρου τῆς Ἀκαδημίας Γκονκούρ :*

— «Τὸ βιβλίο ποὺ μοῦ προξένησε τὴ μεγαλείτερη συγκίνησι, εἶπε ἦταν ὁ «Ροβινσῶν». Ἐπίσης τὸ βιβλίο ποὺ ἐξαιρετικῶς μ' ἐνθουσίασε ἦταν «Ἡ Γκρατσιέλλα» τοῦ Λαμαρτίνου».

Ὁ **Μ. Ρονύ** *τῆς ἀκαδημίας Γκονκούρ ἀπαντᾶ :*

— «Μὲ τρομάζετε μὲ αὐτὲς σας τὶς ἐρωτήσεις. Γιατί, ἀπὸ μικρὸ παιδί, εἶχα πολυσύνθετα γοῦστα. Σὲ ἡλικία ἐννέα ἐτῶν διάβαζα μὲ μεγάλο ἐνδιαφέρον τὸν «Ροβινσῶνα», ἐθαύμαζα ὅμως συγχρόνως καὶ τὶς περιγραφὲς τοῦ Σατωβριάνδου, καὶ μερικοὺς στίχους τοῦ Λαμαρτίνου ποὺ εἶχαν πέσει τυχαίως στὰ χέρια μου.

»Ἀργότερα μὲ συγκινοῦσαν τὰ «Μυστήρια τῶν Παρισίων» τοῦ Σύῃ, χωρὶς νὰ τὰ πέρνω καὶ γιὰ σοβαρὲς φιλολογίες. Ὅταν ἔφθασα σὲ ἡλικία δεκαπέντε ἐτῶν ἐθαύμαζα τὸν Οὐγκώ, τὸν Μυσσέ, τὸν Γκωτιέ, συγχρόνως, ὅμως παρακολουθοῦσα μὲ πάθος καὶ φανταστικὰ μυθιστορήματα τῆς ἐποχῆς. Σ' ἕνα παιδάκι 15—17 ἐτῶν τέλος δὲν θὰ ἔδινα ποτὲ τέτοια βιβλία νὰ διαβάσῃ.

Ὁ **Λουσιὲν Ντεκάβ**, *τῆς Ἀκαδημίας Γκονκοὺρ ἀπήντησεν ὡς ἑξῆς :*

— «Μοῦ ἐδώσατε τὴν εὐκαιρία νὰ στραφῶ στὴν βιβλιοθήκη μου καὶ νὰ ζητήσω τὰ βιβλία ποὺ ἐδιάβαζε ἡ μητέρα μου πρὸ τοῦ γάμου της. Τὰ διετήρησα μὲ θρησκευτικὴ εὐλάβεια. Εἶνε τὰ ἔργα τοῦ Λαμαρτίνου : «Ραφαὲλ» καὶ «Γκρατσιέλλα». Ἀργότερα συνεδέθην μὲ τοὺς ἥρωας τῶν «Ἀθλίων» τοῦ Οὐγκὼ μὲ τὸν Γιάννη Ἀϊγιάννη, μὲ τὴν Φαντίνα, μὲ τὸν Γαβριὰ καὶ τοὺς φίλους των. Αὐτὴ ἡ ἀγάπη διαρκεῖ ἀκόμη καὶ σήμερα».

Ὁ **Ἀνρὺ Ντυβερνουᾶ**, *ἀπάντησεν κατὰ σειρὰν στὰς ἐρωτήσεις ὡς ἑξῆς :*

1) Ἕνα βιβλίο ἀγάπησα μικρός, ἕνα μικρὸ καὶ ταπεινὸ μυθιστόρημα τοῦ Πὼλ ντὲ Κόκ : «Τὸ καλὸ παιδί».

2) Τὰ ποιήματα τοῦ Μυσσὲ μοῦκαναν ἐντύπωσι ὅταν μπῆκα στὰ 17 χρόνια.

3) Δὲν ξέρω τί βιβλίο θὰ ἔδινα στὸ παιδί μου. Θὰ τοῦ ἔδινα μᾶλλον πάρα πολλὰ γιὰ νὰ διαλέξῃ μονάχο του.

Ὁ **Πιὲρ Μὶλ** *ἀπάντησε ὡς ἑξῆς :*

— «Στὴν παιδική μου ἡλικία ἀγαποῦσα ὅλα τὰ βιβλία. Ὁ ἀγαπημένος μου ὅμως συγγραφεὺς ἦταν ὁ Ἰούλιος Βέρν. Κατόπιν μὲ κατεκτησε ὁ «Ρολὰν» τοῦ Μυσσέ. Εἰς τὰ μικρὰ παιδιὰ δὲ συμβουλεύω νὰ διαβάζουν βιβλία. Καλλίτερα νὰ παίζουν».

Ὁ **Πιὲρ Βαλντὰν** *εἶπε τὰ ἀκόλουθα :*

— «Μικρὸς ἐδιάβαζα τὰ «Παραμύθια» τοῦ Ἄντερσεν καὶ ἄλλα παραμύθια.

Μεταξὺ 14 καὶ 17 ἐτῶν ἐρωτεύθηκα μὲ τὴν «Ἰλιάδα» ποὺ τὴν βρίσκω ἀκόμη καὶ σήμερα τὸ ὡραιότερο καὶ διασκεδαστικώτερο βιβλίο ποὺ ἐγράφη. Στὰ παιδιά μου θὰ ἔδινα μόνο ἱστορικὰ βιβλία».

Ὁ **Πὼλ Μπονκοὺρ** *ἀπάντησε ὡς ἑξῆς :*

— «Ἀπαντῶ εὐχαρίστως καὶ μάλιστα τηλεγραφικῶς στὰ ἐρωτήματά σας μὲ τὴν σειρά :

1) Ὁ Ἰούλιος Βέρν.
2) Τὰ ποιήματα ὁποιουδήποτε καλοῦ ποιητοῦ.
3) Στὰ παιδιὰ μέχρι 12 ἐτῶν : Παραμύθια.»

Ἡ Κα **Γαβριέλλα Ρεβάλ** *γράφει :*

«Δὲν πιστεύω τὰ σημερινὰ παιδιὰ νὰ ἐνδιαφέρωνται καθόλου γιὰ τὰ βιβλία ποὺ ἄρεσαν σὲ μᾶς ὅταν εἴμαστε μικρές». Ὅταν ἤμουν μικρή, ἡ «Χαλιμᾶ» μὲ ἐνθουσίαζε σὰν ἕνα ὡραῖο ὄνειρο. Θὰ συμβουλεύσω δὲ τὰ ἐγγονάκια μου, ὅταν γίνουν 12 ἐτῶν, νὰ διαβάσουν τὴ «Χαλιμᾶ», βεβαία ὅμως ἐκ τῶν προτέρων πὼς τὰ γοῦστα των δὲν θὰ συμφωνοῦν μὲ τὰ δικά μου».

Ἡ Κα **Λουσὺ Ντελαρὺ Μαντρὶς**, *ἀπάντησε ὡς ἑξῆς :*

1) Τὰ «Παραμύθια» τοῦ Ἄντερσεν.
2) Τὰ ποιήματα τοῦ Μυσσὲ καὶ Οὐγκώ.
3) Ὅσο γιὰ τὰ παιδιὰ ἀδυνατῶ νὰ ἀπαντήτω. Τὰ σημερινὰ παιδιὰ εἶνε γιὰ μένα ζωντανὰ αἰνίγματα.

Ἡ Κα **Ἔλένη Βακαρέσκο** *ἀπαντᾶ :*

«Ἀγάπησα τρυφερὰ τὰ δημώδη παραμύθια τῆς Ρουμανίας.... Μέσα σ' αὐτὸ τὸ παραμυθι τῆς μάγισσας Ἰλεάνας, ποὺ φοροῦσε ἕνα ὡραῖο λουλοῦδι ποὺ τραγουδοῦσε καὶ στὰ ξανθὰ μαλλιά της ἕνα στεφάνι...

Ἀργότερα μὲ συγκινοῦσαν ὁ Γκιούλιβερ, ὁ Δὸν Κιχώτης καὶ καθόλου ὁ Βέρν...

Καὶ τὸν Λαφονταίν ἀγάπησα παράφορα ἀπὸ μικροῦλα. Διάβαζα δὲ πάντα στίχους, στίχους, στίχους ! »

Ἡ **Κολὲτ Ὑβὲρ** *γράφει :*

— «Ὁ συγγραφεὺς ποὺ μὲ ἐξέπληξε στὰ μικρὰ μου χρόνια εἶνε ὁ γόης Βέρν. Ἔπειτα τὸ μυθιστόρημα τοῦ Ἀλεβὺ «Ὁ Ἀββᾶς Κωνσταντῖνος», ποὺ μοῦ ἄφησε ἕως σήμερα μιὰ ὑπέροχη ἐντύπωση δροσιᾶς καὶ χάριτος.

»Ὅσο γιὰ τὰ παιδιά, φρονῶ ὅτι εἶνε ἐπικίνδυνο νὰ ἀναπτύσουμε στὰ κεφαλάκια τους τὴ φαντασία, καὶ τὸν ἰδεαλισμὸ γιατὶ τοὺς προξενεῖ ἔπειτα μεγάλες ἀπογοητεύσεις. Δὲ συνιστῶ σὲ κανένα ν' ἀφήνῃ μυθιστορήματα περιπετειῶν σὲ παιδικὰ χέρια».

Ἡ γνωστὴ συγγραφεὺς **Ζὺπ** *ἀπάντησε :*

— «Κανένα δὲν μὲ ἐνθουσίασε ἰδιαιτέρως ἀπὸ τὰ παραμύθια ποὺ διάβαζα ἢ ποὺ μοῦ ἔλεγαν.

»Ἀργότερα συγκινήθηκα μὲ τὸ «Χωρὶς Οἰκογένεια» τοῦ Μολᾶ. Μὲ συνεκίνησεν ἐπίσης πολὺ τὸ «Περιδέραιον τῆς Βασιλίσσης» ποὺ δὲν μ' ἄφηνε νὰ κλείσω μάτι, μαζὶ μὲ τοὺς «Τρεῖς Σωματοφύλακας».

Ὅσον ἀφορᾶ τὴν ἐκλογὴ ἑνὸς βιβλίου γιὰ τὰ παιδιά, ἀρνοῦμαι νὰ δώσω γνώμη, ἂν δὲ μιλήσω πρῶτα μὲ ἀγοράκι ἢ τὸ κοριτσάκι, στὸ ὁποῖο πρόκειται νὰ χαρίσω ἕνα βιβλίο κι' ἀὐτὸ γιὰ νὰ γνωρίσω τὸ χαρακτῆρα τους καὶ νὰ τοὺς παραδώσω ἕνα βιβλίο ποὺ θὰ τοὺς χρησιμεύσῃ σὲ κάτι ἢ ποὺ τουλάχιστο δὲ θὰ εἶνε βλαβερό».

Ἡ κ. **Κολὲτ Βιλὺ** *γράφει :*

— «Θὰ τὸ πιστέψετε πὼς τὸ πρῶτο βιβλίο ποὺ ἔπεσε στὰ χέρια μου ἦταν τὰ «Μυστήρια τῶν Μασόνων ;» Ἤμουν τότε δώδεκα ἐτῶν καὶ τὰ παιγνίδια μου δὲ μ' ἄφιναν καιρὸ νὰ ἐνδιαφερθῶ καὶ γιὰ τὴ φιλολογία !...

»Ἐν τούτοις τὸ ἐδιάβασα ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἕως τὸ τέλος, χωρὶς νὰ πλήξω. Κι' ἀπὸ τότε ἀπὸ ἀγριοκόριτσο ποὺ ἤμουν, ἡσύχασα κ' ἐβυθίσθηκα γιὰ καλὰ στὸ διάβασμα.

»Σὲ ἡλικία δεκατεσσάρων ἐτῶν ἐδιάβαζα μυθιστορήματα, ἀκόμη δὲ καὶ σοβαρὰ φιλολογικὰ ἔργα. Ὁ Λαφονταίν ἦταν γιὰ μένα ἡ μεγαλείτερη ἀπόλαυσις. Ἀργότερα διάβαζα ποιήματα καὶ ρωμάντζα.

»Σ' ἕνα παιδάκι θὰ προτιμοῦσα νἄδινα κοῦκλες ἢ στρατιωτάκια ἀντὶ βιβλίων».

Ἡ Παρισινὴ

ΑΧ ! ΑΥΤΟΣ Ο ΓΑΜΟΣ !...

Ἕνα ἀνδρόγυνο, ποὺ ἔμενε στὸ Πικάντιλλυ Στρὴτ, δὲν ἔπαυε ἀπὸ τοῦ νὰ... τσακώνεται καὶ νἀλληλογρονθοκοπῆται, ἀπὸ τὸ πρωὶ ἕως τὸ βράδυ. Ἕνας κοινός τους φίλος ἀνέλαβε κἄποτε νὰ τοὺς συμβιβάσῃ.

— Βρὲ παιδιά, τοὺς εἶπε, δὲν παίρνετε παράδειγμα ἀπὸ τὴ γάτα σας καὶ ἀπὸ τὸ σκύλλο σας ;... Μολονότι δὲν ἔχουν γεννηθεῖ σὰν τὸν ἄνδρα καὶ τὴ γυναίκα, γιὰ νἀνήκουν ὁ ἕνας στὸν ἄλλο, δὲν τσακώνονται ἐν τούτοις ποτὲ μεταξύ τους...

— Ναί, ἀπήντησεν ὁ σύζυγος, ναί.., δὲν εἶνε ὅμως... παντρεμμένοι !...